

PROTSESS JÄTKUB

Suure-Lähtru kohtuistungil kõlas pere liikmete versioon

Sel nädalal jätkub Haapsalus Suure-Lähtru kohtuprotsess, kus eile andsid tunnistusi kohtualuse pere liikmed ja naabrid.

MALLE-LIISA RAIGLA
malleliisa@le.ee

Kohtu all on naine, keda süüdistatakse veebruari alguses Suure-Lähtrus oma vastsündinud lapse tapmises ja laiba rüvetamises. Esmaspäeval said sõna lapse ema Kairi Kuusemaa isa Teet Kuusemaa ja vend Kaupo Kuusemaa ning ka vastsündinu leidnud naabertalu pererahvas Hele-Mai ja Aaro Laanemaa.

Kairi Kuusemaa vend ja isa kinnitasid kohtule, et süüdistatava rasedusest nad ei teadnud ja nende teada rebis vastsündinu süüdistatava käest koer. Versiooni, et süüdistatav oli lapse sünnitanud vannis ja seejärel oli koer naise käte vahelt lapse rebinud, kuulis esmaspäeval tunnistajapingis olnud Kaupo Kuusemaa õelt, kui viimane viibis Maroko vanglas. Sama versiooni oli kuulnud isa Teet Kuusemaa, ehkki nägi tüdruku silmast silma alles eile kohtusaalis.

Vend Kaupo Kuusemaa lapse asjus õelt rohkem pärinud pole ja õde pole ka ise enam rääkinud. Vend käis õde Maroko vanglas külastamas mai lõpus, pärast seda,

Kohtualune Kairi Kuusemaa ja tema kaitsja Robert Sarv.

kui oli kuulnud, et õde on vanglas pekstud. Et õde kiiremini välja antaks, otsis ta kohapealt advokaadi ja umbes kuu jooksul süüdistatav Marokost Eestisse toodigi.

Nii isa kui ka vend tunnistasid, et ei märganud talvel süüdistatava keha juures midagi tavapära. Kaupo Kuusemaa lükkas ümber ka eelmistel istungitel kõlanud prokuröri väite, et Kairi Kuusemaa toast leitud bandaaže kasutas süüdistatav oma raseduse varjamiseks. Kaupo Kuusemaa sõnul

oli nende peres bandaažide kasutamine tavapärane, sest need aitavad talutöödel seljavalu vastu. „Jaksab kaks tundi kauem tööd teha,” ütles Kaupo Kuusemaa.

Mõlema esmaspäeval kohtule selgitusi andnud pereliikme sõnul tegi Kairi Kuusemaa vahetult enne ja pärast sünnitamist Tammejuure talus rasket tööd: viis iga päev tuppa puid ja tassis kokku raskeid oksid. Samuti ütles vend, et kui oleks õe rasedusest teadnud, poleks ta teda päev enne

sünnitamist viinud kolme kilomeetri kaugusel asuvasse metsa.

Kui tunnistajapinki astus vend, hüüdis süüdistatav rõõmsalt: „Tere, Kaupo!” Ka hiljem istungi jooksul oli näha, et õde-vend suhtlesid omavahel keha keeles. Peres Kairi Kuusemaale kõige lähedasemaks inimeseks nimetaski Kaupo just iseenast.

Koera liikumine

Istung algas sellega, et püüti paika panna lapse leidnud naabertalu koera liikumine 5. veebruari hommikul. Prokurör Eliisa Sommer näitas ka nii Tammejuure kui ka kõrval asuva Aaviku talu turvakaamerate salvestisi, millest on näha Tammejuure talu koera ja lapse leidnud Silde talu koera liikumine, see, kuidas viimase peremees Aaro Laanemaa koera koju kutsub ning ka süüdistatava liikumine koos koertega.

Aaro Laanemaa meenutas, et vahetult enne vastsündinu leidmist käis ta koera kahel korral koju kutsumas. Esimene kord koer ei tulnud, kuid teisel korral sõitis peremees autoga ja koer jooksis põllul autoga kaasa. Vahetult enne kodu jäi koer lähedalolevale

kõrgendikule nuuskima – kell oli siis 11.18. 21 minutit hiljem tegi Hele-Mai Laanemaa häirekeskusesse kõne, et koer on hoovi toonud elutu vastsündinu. Koer hoidis beebit õrnalt käppade vahel, loovutas vastsündinu perenaisele kergelt. Perenaine kontrollis lapse seisundit, võttis ta süle ja asetas samas asendis terrassile ning helistas häirekeskusesse. Hele-Mai Laanemaa sõnul oli vastsündinu tumeda peaga, täiskantud poisslaps, kelle nina oli pisut verine ja turi mullatolmune.

Süüdistuste jada

5. veebruari hommikul kell 11.39 sai häirekeskus kõne, et Suure-Lähtru külas on koer toonud koduhoovi elutu vastsündinu. Seepeale alustas politsei suuri otsinguid. Kuusemaade pereni jõudis pereliikmete sõnul teade leitud vastsündinust teise tütre Karin Tiidu kaudu, kes oli infot politseinikelt kuulnud.

Kui kaitsja Robert Sarv küsis, kuidas pere teatele reageeris, vastas Kaupo Kuusemaa, et kõik mõistsid selle hukka ja ei suudetud uskuda, kuidas selline asi juhtuda sai.

Samal ja järgmisel öhtul läks Kairi ööbima venna juurde Taeb-lasse, päeval oli Tammejuure talus. 7. veebruari hommikul sõitis süüdistatav Taeb-last Tallinna ja lendas Londonisse. 14. veebruaril sõitis Kaupo Kuusemaa hetkeemotsiooni ajel öle järele. Koos käidi Šotimaal ja Walesis. 20. veebruaril oli vend tagasi kodumaal. Prokurör esitas asitõendina pere grupivestluse, kust on näha, et samal päeval sai pere teada, et Kairi on peamine kahtlusalune.

Perevestlustest tõi prokurör välja, et kahtlusalune süüdistas peret, et need tahavad ta vangistada, ning saatis neile pildi ravimitest ja alkoholist tekstiga: „Tänane menüü on selline.” Selle peale läks naist kontrollima Londoni politsei. „Ta otsis abi juhtivuurijalt Vello Palmitsalt, aga ei saanud,” põhjendas Kaupo Kuusemaa kohtusaalis õe suitsiidsust. Seda oli süüdistatav vennale rääkinud Maroko vanglas.

Süüdistatav sõitis 23. veebruaril Londonist Marokosse. Sealne politsei pidas 9. märtsil naise Lääne-Saharas kinni ja ta viibis ligi neli kuud vahi all.

Istung jätkub täna ja homme.

<p>Merino Lite 80% meriinovillil 20% polüamiidid</p> <p>Meriinovillane alussärk W7111/00 93 €</p> <p>Meriinovillased aluspüksid W4341/00 82 €</p>	<p>Merino 200 Ullfrotté Original 200 g/m²</p> <p>Meriinovillane soe alussärk W7222/00 107 €</p> <p>Meriinovillased soojad aluspüksid W7342/00 81 €</p>	<p>Merino 400 Ullfrotté Original 400 g/m²</p> <p>Meriinovillane lukuga kampsun W7234 169 €</p> <p>Paksud meriinovillased sokid W84240 26 €</p>
<p>Meriinovillane torusall/puff W9602/00 34 €</p> <p>Meriinovillane talvemüts W9866 57 €</p>	<p>Merino 600 Ullfrotté Original 600 g/m²</p> <p>Eriti paksud meriinovillased sokid W8416/00 29 €</p>	

Woolpoweri alus- ja vahekihi rõivaste materjal on Ullfrotté Original. 1970ndate alguses töötati see välja koostöös Rootsi relvajõudude, teadlaste, arstide ja ellujäämisspetsialistidega. Tänapäeval kasutavad Woolpoweri tooteid Soome, Rootsi, Norra, Saksamaa ja Prantsusmaa armeed ning politseiüksused.

Ullfrotté Original on unikaalne ja vastupidav tekstiil, mis koosneb peenekiulisest meriinovillast, polüamiidist ja polüestrist. Kanga teeb eriliseks see, et materjali ruumalast ca 80% on õhk. Õhk on ideaalne isolatsioon, millel on kanga funktsionaalses toimimises üli suur roll. Õhk lukustab keha soojust kangasse. Samas võimaldab õhuline materjal niiskusel ideaalselt aurustuda ja juhib selle naha pinnalt eemale. Tiheda silmuskoe kanga pind on sile ja ei aja sügelema. Ullfrotté Original säilitab keha soojust isegi märjana. Woolpoweri Ullfrotté Originali kangast valmistatud tooted on meriinovillale omast antibakteriaalsed ja nõuavad minimaalset hooldust. Üldjuhul piisab vaid tuulutamise, kuid kannatavad ka kuni 60 °C masinpesu ning trummelkuivatust. Pesemiseks kasutage lanoliini sisaldavat pesuainet – siis teenib rõivas teid kaua ja hästi!

TAMREX OHUTUSE OÜ

UUS KAUPUS TARTU Nõlvakaare 4

Tel 654 9900 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 139c, Katusepapi 35 • TARTU Teemandi 2, Ringtee 37a • NÕLVAKAARE 4 • PÄRNU Riia mnt 169a • RAKVERE Laada 22 • JÕHVI Tartu mnt 30 • VÕRU Piiri 2 • VIILJANDI Tallinna 86 • VALGA Vabaduse 39 • NARVA Maslovi 1 • HAAPSALU Ehitajate tee 2a • PAIDE Pikk 2 • JÕGEVA Tallinna mnt 7 • TÜRI Rakvere tee 23 • RAPLA Tallinna mnt 2a • KEILA Keki tee 1 • KURESSAARE Tallinna 80a

TAMREX

KÜLMETAD?

Ära enam külmeta! Tee õige valik!

Vali Woolpower!

● JUHTKIRI

Tubli tükk

Lääne-Nigula kihelkonna raamat on nüüd kaante vahele saanud ja kihelkonna nimipühaku Nikolausi päeval ehk nigulapäeval ka pidulikult esitletud. Ligi 400 leheküljele on kogutud mitu tuhat aastat ajalugu muinasajast teise maailmasõja alguseni. Tegelikult on see küll vaid osake Lääne-Nigula pikast ajaloost, sest teemasid, millest kirjutada, oluaks kindlasti rohkemgi, aga kuskile tuleb piir tõmmata. Pealegi võib raamatule alati uusi kõiteid juurde kirjutada.

Piirkondade – olgu need külad, kihelkonnad või maakonnad – ajalooramatud on kandi identiteedi hoidmiseks ülivajalikud. Seda eriti muutavas maailmas, kus omavalitsusi liidetakse. Nii sugustes uusmoodustistes võib väga lihtsalt tekkida tahtmine hakata looma uut identiteeti ja alustada ajaarvamist nullist, jättes kõrvale kõik selle, mis aastasadadega juba loodud või läbi on elatud. Selleks, et midagi uut luua, peab juurikas aga kindlalt maa sees olema.

Teose väljaandmisega on Lääne-Nigula astunud nende kihelkondade hulka, kellel on oma ajalooramat ette näidata. Läänemaa kihelkondadest on varem väga põhjalikult ja suisa mitmes raamatus kirja pandud Kullamaa kihelkonna lugu. Risti minevikust on ilmunud kolm mahukat teost. Oma kihelkonna raamat, küll veerandsada aastat tagasi välja antud, on olemas Martnal. Nõva rahvas on kogunud oma kandi lugusid ja mälestusi eraldi raamatutesse, kuid põhjalikku üldülevaadet neil pole. Lõuna-Läänemaal on Mati Mandel kirjutanud Lihulast. Hanila piirkonna kahes osas ilmunud „Viljariik“ on pigem artiklite kogumik nagu ka „Vana-Läänemaa ajaloo radadel“.

Oma ajaloo kirja panemist vääriskid kõik kihelkonnad. Ehk võtavad nüüd ka Ridala kandi inimesed raamatu koostamise ette ja ega korralikku ajalooramatut ole ette näidata Haapsalulgi, Läänemaast rääkimata. Muidugi on koguteose kokku panemine tükk tööd, eriti kui seda hästi teha.

● TEISED LEHED

Mulgi puder jõudis UNESCO vaimse pärandi nimekirja

SAKALA. UNESCO vaimse pärandi esindusnimekirja on Eestist kantud Kihnu kultuuriruum, Eesti, Läti ja Leedu laulu- ja tantsupidude traditsioon, seto leelo ning Võromaa suitsusauna traditsioon, kirjutatakse Viljandimaa ajalehe juhtkirjas. Kiireloomulist kaitset vajava vaimse kultuuripärandi nimekirjas on ühepuulootsiku ehitamine ja kasutamine Soomaal. Nüüd tuli teade, et UNESCO vaimse pärandi komitee on otsustanud lisada inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja Mulgi pudru söömise ja valmistamise.

Eelkõige tuleb siinkohal tunnustavalt vaadata kõigi nende mulgi kogukonna liikmete ning piirkonna küläseltside, koolide ja mittetulundusühingute poole, kes juba pikki aastaid selle tunnustuse nimel vaeva on näinud. See on hea meeldetuletus, et mis meile tavaline ja harjumuspärane, võib võõrastele silmadele teistsugune paista.

Mittetulundusühing Mulklide Selts on pöördunud Mulgi valla poole, et saada tasuta kasutamiseks ruume Kulla leeri-majas. Võõramaisele tunnustusele võiks lisanduda ka kodumaine õlalepatsutus. Tööd ja tegemist on nüüd seltsil senisest veelgi rohkem.

● LAUSELAEN

„Kuidagi seostub Haapsalu mulle sirelite, kevade ja mõnusa laisa suvega. Nii tore oli mõte kõige selle taustal mingid koledad sündmused jooksmata panna.“

Haapsalus üles kasvanud **Dagmar Raudam**. Lääne Elu, 7. detsember 2024

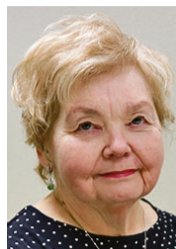
Jälle Karilaid, jälle Posti tänav

Hiljaaegu lugesin Lääne Elust väga head uudist: nimelt, et Metsa tänava lossipoolse otsa remont võiks alata juba 2025. aastal.

Minu jaoks oli uudis suurepärane seetõttu, et mu maja remont seisab tänava remondi taga ja kui viimati sel teemal linnavalitsusega kirjavahetust pidasin, lubati remonti parimal juhul alles 2026. aastal. Aga nüüd! Kas ei pane hõiskama? Ent selle uudise taustal on haapsallaste jõudnud kaks sellist, millest ei tea, kas nutta või naerda. Üks, et avapauk on saanud kohalike omavalitsuste valimiskampaania ja teine, üllatus-üllatus, et sama hästi kui tuluus Posti tänav on hakanud lagunema.

Mis valimiskampaaniasse puutub, siis võiks arvata, et selle algus on mulle meelepärane. Kõik Lääne Elu püsilugejad on kindlasti pannud tähele, et ma pole Urmas Suklese suurim fänn ja meie tüliõun on olnud arusaam sellest, mis järjekorras peaks linna tänavaid remontima. Ja kuigi mul on Metsa tänava remondi suhtes kahtlemata mängus isiklik huvi, pole see siiski miski, mis ainult mulle korda läheb. Sellest ajast, kui autod eelistavad Posti tänavale Metsa tänavat, on sinne liiklus muutunud juba Nevski prospekti sarnaseks. On tükk tegemist, et üle tänava saada, kuigi siin pole enam muud kui lipp lipi, lapp lapi peal ega saa öelda, et raputaks oluliselt vähem kui Posti tänaval. Nii et jään selle juurde, et kui linnavalitsusel oli plaanis Posti tänav põhimõtteliselt autoliiklusele sulgeda, siis tulnuks alustada Metsa tänava korda tegemisest. Kuidas linnavalitsus nüüd siis edasi talitab? Paneb tuleval kevadel mõlemad peatänavad korraga remondiks kinni? Miks mul on selline karvane tunne, et pigem jäetakse Metsa tänav jälle järke ootama?

Siinkohal peaksin võibolla Suklese ees vabandama, sest ehk tema olekski teinud palju asju teisiti, kui poleks pidanud tegema seda, mida „pikk“ ütles. „Pikk“ ehk siis linnavalikogu esimees Jaanus Karilaid. Need, kes on Karilaiuga vähegi kokku puutunud, teavad, et ta on erakordselt järäpärane ja kinnismõtete küüsis. Kui Karilaid midagi pä-

ENE PAJULA
haapsallane

he on võtnud, ei võta ta kuulda ühtki arukat argumenti, mis tema soovi vastu käib. Linnavalitsusest on aegade jooksul lahkunud mitmeid häid ametnikke, sest nad ei jaksanud Karilaiuga vägikaigast vedada. Enam-vähem nii oli ju ka Posti tänavaga. Karilaidu püüti veenda, et linn pole nii rikas, et otsustada kõige odavama pakumise kasuks. Kas Karilaid kuulas? Loomulikult mitte. Jamad selle tänavaga algasid ju kohe pärast valimist ja nüüdseks on selge, et tehnoloogia, mida ehitaja kasutas, ei sobi meie kliimasse. Ega me tea, võibolla tuleb kogu kivisillutus lihtsalt uuesti üles võtta ja algusest peale ümber teha.

Teadagi pole Karilaid rumal, talle meeldib olla hall kardinal, kes võtab endale au asjade eest, mis on hästi õnnestunud, ja laseb avalikkuse pahameelele langeda Suklese kaela.

Poliitika on räpane asi, aga midagi nii alatut Eesti varasemast poliitikast ei tea. Karilaid, kelle tandem Suklesega on püsinud 15 aastat vanakumatu, otsustas nüüd oma vanale kamraadile noa avalikult selga lüüa. Kas ta tõesti tegi seda Suklesega vastastikusel kokkuleppel selleks, et paremini pildil olla, nagu on arvanud üks linnavalikogu liikmetest Roger Tibar? Ma millegipärast kahtlen selles. Nagu kahtlen ka selles, et Karilailu õnnestub Sukles seljajada. Ei tea, kellega? Isamaa nimekirjaga? Muidugi võib Isamaa oma valimisnimekirja võtta ka mitteliikmeid, sest praegu pole isegi 14-liikmelises juhatuses väga palju selliseid nimesid, kes võiksid häälemagnetiks saada.

● Teadagi pole Karilaid rumal, talle meeldib olla hall kardinal, kes võtab endale au asjade eest, mis on hästi õnnestunud, ja laseb avalikkuse pahameelele langeda Suklese kaela.

Tööstus on nina vee peale saamas

Kuigi tööstustoodang on pärast pikka aega taas kasvama hakanud, jääb tulevikuprognosis siiski kehvaks, kuna sihturgude taastumine on aeglane ja tootlikkus püsib madal.

Statistikaameti andmetel toodeti töötlevas tööstuses oktoobris 0,8 protsenti rohkem kaupu kui aasta tagasi. See kasv on märkimisväärne, kuna viimati suurenes töötleva tööstuse toodang aastases võrdluses 2022. aasta sügisel. Võrreldes 2022 kevadel saavutatud tipuga on tootmismahud aga endiselt 22 protsenti madalam.

Teatav stabiilsus saabus tööstuses juba mõni kuu varem ja tootmismahud on püsinud selle aasta algusest üsna stabiilsena. Sektorite lõikes on siiski olulisi erinevusi. Kõige paremini on käinud toiduainetööstuse käsi. Tegemist on ainsa suure tööstusektoriga, kus tootmine on 2022. aastaga võrreldes kasvanud, kuigi vaid 2 protsendi võrra. Mitmes teises sektoris on olukord palju kehvem. Puidutööstuses on tootmismahud vähenenud 30 protsenti, samas suurujärgus on langus ka ehitusmaterjalide tootmises. Selle põhjuseks on mõistagi vaikelu Põhjamaade kinnisvaraturul.

Mõnevõrra positiivsemat majanduskeskkonda peegeldab tööstuse uute tellimuste indeks. Kuigi tellimusi on laekunud oluliselt vähem kui tipp-

MIHKEL NESTOR
SEB majandusanalüütik

aegadel, on trend olnud pigem tõusu-suunaline. Intressimäärade alanemine võib sihturgude nõudlust järk-järgult elavdada, kuid sektorite lõikes on taastumiskiirus erinev. Kõige raskem võib 2025. aasta tulla endiselt puidu- ja ehitusmaterjalide sektorile, millele viitab jätkuvalt väike ehituslubade väljastamise hulk Põhjamaades.

Tööstusektori probleemid on olnud üks peamisi põhjusi, miks Eesti majandus on viimase kahe aasta jooksul kahanenud. Tööstusektori probleemid on mõjutanud ka teisi valdkondi, näiteks transporti. Eesti kehvad tulemused paistavad silma ka rahvusvahelises võrdluses. Viimase kahe aasta jooksul on Eesti tööstusektori langus olnud Euroopa Liidus selgelt suurim.

Kesised majandustulemused kajastuvad ka tootlikkuse statistikas. Tööstuses loodud lisandväärtus on viimase paari aastaga kahanenud enam kui sealne töötajate arv. Seega on ühe töötaja panus majanduses loodud lisandväärtusesse vähenenud. Eesti töötleva tööstuse pikaajaline probleem on olnud, et see võtab hõivest oluliselt suurema osakaalu inimesi kui annab osakaalu loodud lisandväärtusest tagasi majandusele. Ühelt poolt põhjustab seda keskendumine odavama toodangu tootmisele, kuid ka asjaolu, et paremini tasustatud teadus- ja arendus-

Nad kõik pole ka Haapsalu püsilaanikud. Nagu Karilaid isegi, kes pole kunagi Haapsalus elanud, vaid saadeti siia kaksikümne aastat tagasi Edgar Savisaare külvivolinikuks. Nii et kas pole Karilaiu selkeldamine Haapsalu linnavalikogus olnud algu- sest peale seadusevastane?

Vandenõuteooriad on moes ja nende valguses kipub mulle millegipärast peale tunne, et Karilaiu rünnak Suklese vastu võiski olla mingisugune kokkulepe. Ei oska öelda, kas sellest ka Karilaiule miskit tulu tõusis, aga Suklese poolehoidjate hulka võis see küll suurendada. Äkki tegi see Karilaiust isegi Suklese tänuvõlg-lase? Noh, ma ei tea.

See, et mulle ei meeldi viis, kuidas Suklesele kallale karati, ei tähenda veel, et ma järgmistel valimistel tema poolt hääletaksin. Nagu on öelnud mitmed targad inimesed: ideaal tippjuhi kohal töötada on viis kuni kümme aastat. Pärast kümme aastat hakkab kõik korduma, sära silmis läheb vähemaks, ideed saavad otsa. Mis siis veel rääkida kellestki, kes on samal ameti- kohal püsinud paarikümne aastat? Keegi ei saa öelda, et Sukles pole linna heaks midagi teinud, aga kas keegi mäletab, millal ta viimati mõne uue põneva idee välja käis? Pigem hakkavad Suklese algatatud või toetatud, Haapsalule kuulsust ja raha toonud sündmused ennast ammendamata ja linnast lahkuma. Kahtlemata on õnnetus seegi, et uut linna- peakandidaati veel silmapiiril ei ole. Kõik on nii nagu ennegi! Nagu olen kirjutanud juba enne eelmisi kohalikke valimisi 2021. aastal: opositsioon on tasalülitatud, üle meelitatud või Haapsalust läinud. Ja kes siis ikka Suklesega vastuollu minna tahab – tema kontrollib Haapsalus enamikku töökohti.

Kui kogu sellest loost midagi head otsida, siis vähemalt igav meil siin juba ei hakka.

Ligi paarkümmend aastat tagasi loodud Asuküla selts tegutseb Asuküla kunagises koolimajas.

URMAS LAURI

● KULUB MARJAKS ÄRA

Läänemaa külaseltsid said 17 000 eurot toetust

Suurima summa sai kohaliku omaalgatuse programmist Asuküla selts, kes teeb toetuse eest korda seltsimaja saali lae ja restaureerib eestiaegsed siseuksed.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

„Üllatuslikult saime jah kahe aja jaoks,“ ütles Asuküla seltsi juhatuse liige Imbi Sildaru Lääne Elule eile. „Ei uskunud küll, et kaks saame. Et üldse saame. Oleme ju ka ilma jäänud. Seltsimaja piirdeaia jaoks saime alles kolmandal katsel.“

Sildaru rõõm oli seda suurem, et seekordne konkurss oli erakordselt tihe: kohaliku omaalgatuse programmi (KOPi) seekordsest voorust jagatavat summat (17 000 eurot) ületas taotlustes küsitud (63 000) ligi neli korda. Esitati 27 taotlust, millest raha sai kaheksa, kaks neist Asuküla seltsi omad.

Saali lae remondiks

4000 eurot läheb Asuküla seltsimaja saali remondiks. „Värskendasime seinad ja mõtlesime, et läheme saali remondiga edasi,“ ütles Sildaru. Plaanis oli ka põrand, aga see lükkub rahapuu-dusel edasi. „Jäi lagi. Värskendatud seinte taustal tundub see ikka väga tahmunud.“

18 aastat tagasi loodud selts tegutseb Asuküla kunagises koolimajas, mille kese on

Asuküla seltsi üks eestvedajaid Imbi Sildaru.

ANDRA KIRNA

saal. „Näitused, külakoosolekud, kohtumisõhtud,“ loetles Sildaru. KOPi toetusel on korda tehtud ja sisustatud ka seltsimaja köök. „See on meie jaoks ikka väga suur asi, väga suur,“ märkis Sildaru. „Saali remont läheb lahti uuest aastast. Kohvikutepäevaks on valmis.“

2500 eurot sai selts toetust, et korda teha seltsimaja eestiaegsed siseuksed. „Aja jooksul on neid üle värvitud, mitu kihti,“ ütles Sildaru, „aga ukсед on ajaloolised, eriti hinged. Mitu inimest on tulnud ja öelnud, et ei-ei, ärge neid jumala eest välja vahetage.“

Mõte taastada siseuksed tekkis Sildaru sõnul ühel talvisel koosolekul, kus arutati seltsimaja tulevikku.

„Ikka selleks, et vana armas koolimaja kogukonnajana senisest veel armsamaks saaks,“ ütles Sildaru. Ukсед tehakse korda ja ühtlasi saavad kohaliku elanikud restaureerimist õppida.

Linnamäe arenguselts sai 1500 eurot Oru eakate klubi jaoks, mis esimest korda tuli kokku septembris. Klubi asutajate Astrid Rääli ja Leili Künnapuu telefonid olid toona päe-

vade kaupa punased, et eeltööd teha. „Võtsime külade kaupa ette, et oleks igast külast rahvast,“ ütles Rääli. Künnapuu helistas läbi Linnamäe kortermaja-de üle 60aastased, Rääli külalainikud. Praeguseks on klubi ligi 30 60–80aastast liiget, loodud oma Facebooki grupp ja plaanid uueks aastaks paigas. „Toetusega kavatseme midagi õpetlikku teha,“ ütles Künnapuu. „Tahaks arvutiõpet ja nutitelefonitõpet.“

Suveks kavandab klubi õppe-reisi koos lapselastega. „Me oleme ju kõik vanaemad-vanaisad,“ ütles Künnapuu. „Mõtlesime, et käiks koos mõnes lähemal asuvas muuseumis või talus.“

Kaua oodatud

Pisima toetuse 600 eurot sai Vormsi käsitööseltsi juhatuse esimehe Veronika Isbergi sõnul on poolijat ja luupi kaua oodatud. „Sätid lõngad valmis ja saad keskenduda kangakudumisele. Kätsi nikerdamine võtaks aega ja vaeva,“ ütles Isberg elektripooli- ja kohta.

Vormsi käsitööseltsi juhatuse esimehe Veronika Isbergi sõnul on poolijat ja luupi kaua oodatud. „Sätid lõngad valmis ja saad keskenduda kangakudumisele. Kätsi nikerdamine võtaks aega ja vaeva,“ ütles Isberg elektripooli- ja kohta.

KOPi toetus eurodes (ümarstatud)

- Linnamäe arenguselts 1500 (Oru eakate klubi käivitamiseks).
- Asuküla selts 6500 (seltsimaja saali remondiks ja uste restaureerimise õpetamiseks).
- Soolu külaselts 4000 (küla-platsile vee- ja elektriühenduse ning pakendikonteineri aluse rajamiseks).
- Vormsi käsitööselts 600 (kangastelgedele elektripooli- ja luuplambi ostmiseks).
- Panga külaselts 600 (laudade ja pinkide hankimiseks).
- Liivi kogukonnamaja (1500 rahvakalendri pühade tähistamise õpetamiseks).
- Rõude külaselts 2500 (tasakaaluraja rajamiseks).

ALLIKAS: KOHALIKU
OMAALGATUSE PROGRAMM

Vormsi käsitööselts saab kevadel 25aastaseks ja seal on 40 liiget. Luuplambi valgel saavad naised peenemat näputööd teha. „Vardakoti lõng on juba ise nii peenikene ja pärast see viimistlemine on peenike töö. Luuplamb annab hea kindla tunde, et midagi valesti ei lähe,“ ütles Isberg.

Taebla pood saab kohe valmis

Haapsalu tarbijate ühistu avab peagi ümber ehitatud Taebla poe. Tarbijate ühistu juhi Raimond Lunevi sõnul on kaupluse müügipind nüüd rohkem kui poole suurem, kokku on poes pinda üle 400 ruutmeetri.

„Meil käib tõesti praegu viimase lihvi andmine. Kolmapäeval otsustame, millal toimub pidulik avamine,“ ütles Lunev. Ehitustööd algasid aprillis ja juba siis oli ta seda meelt, et poe peab valmis saama enne aasta-vahetust.

„Nagu kõik ehitused ja remondid, mis tänapäeval tehakse – tulemus peab vastama kaas-aegsetele nõuetele. Nii meilgi,“ ütles Lunev. Tema sõnul on poe-

Taebla Coop'i kauplus.

ANDRA KIRNA

maja nüüd soojustatud ja vahetatud on kogu tehnoloogiline sisustus. Lunev lisas, et kõik tööd said tehtud nii, et poe polnud mitte kordagi ostjatele suletud. „Kõige keerulisem oli ostjate jaoks

vast siis, kui uuendati parklat poe ees,“ lisas ta.

Arveid pole ühistu veel kokku loonud, aga Lunevi hinnangul kulus Taebla poe ümberehituseks umbes sama palju kui Risti

poe renoveerimiseks – ligikaudu miljon eurot.

Taebla poe juhataja Elo Loo-rits tõdes, et ettevalmistused on viimaks lõpusirgel. „Praegu on meie abiks nii Coop'i teiste poodide rahvast kui ka kontoriinimesi,“ ütles ta. Loo-ritsa sõnul oli vahepealne aeg päris keeruline. „Aga nüüd on poe palju avaram, valgema ja soojema. Riivlid ja külmkapid on uued ja meie kaubavaliik on ka palju suurem,“ ütles ta. Loo-rits lisas, et Taebla poe jaoks päris uus asi on topsiga kuuma kohvi müümine.

Taebla poe juurdeehituse projekteenud arhitekt Indrek Niitla pole lõpusirgel renoveerimist veel vaatama jõudnud. „Kindlas-

ti tulen. Aga usun, et saab ilus. Ehitaja on asjalik ja tellija tubli, seal ei saa midagi untsu minna,“ ütles Niitla.

Taebla poe uuendamise Haapsalu majandusühistu ei piirdu. Järgmiseks võetakse ette Palivere poe renoveerimine. „Nüüd peakski projekteerimine lahti minema, aga ega me seal enne järgmise aasta lõppu ehitama saa hakata,“ ütles Lunev.

Ka Palivere poe juurdeehitust hakkab ka projekteerima Niitla. „See saab olema hoopis teistsugune töö. Maja ise on praegugi teistsugune. Luban, et ära ei riku,“ ütles arhitekt.

ANDRA KIRNA

● LÜHIDALT

Ameerika autode kokkutulek tuleb, aga tagasihoidlikum

Kuigi American Beauty Car Show toimus tänavu viimast korda, siis päris ära Ameerika päritolu autode kokkutulek Haapsalus ei jää – 12. ja 13. juulil toimub oluliselt väiksemas mahus festival American Beauty Summer Meet.

„Pöörame rohkem rõhku auto-omanikele, kes kokku saavad, vähem pealtvaatajatele,“ ütles ürituse korraldaja Karol Kikkas.

Peamine erinevus varasema festivaliga on see, et üritus algab reede asemel laupäeval ja traditsioonilist autonäitust ei toimu. Festivali ajal pääsevad lossihoovi eelregistreerimisega vanemate Ameerika päritolu autode omanikud, kuid õhtu lõppedes lahuvad autod lossihoovist. „Toimub kokkutulek ja kiirendusvõistlus,“ ütles Kikkas.

Tavapärase näituse ära jätmise peamise põhjusena nimetas Kikkas, et selle kulud olid suured ja korraldamine töömahukas. Tänavu kevadel rääkis Kikkas välja, et kaugemalt tulnud näituseauto-omanikele maksti kinni nii reisi- kui ka ööbimiskulud, kuid majutuse hinnad on viimastel aastatel Haapsalus kerkinud liialt kõrgeks.

Kui seni astusid linnuseööl autonäituse ajal üles nimekad muusikud, siis järgmisel suvel on ka esinejate-rivi tagasihoidlikum. „Kõik on väiksem ja tagasihoidlikum,“ ütles Kikkas. Esimese esinejana on korraldajad välja kuulutanud USA rockabilly-bändi The Stray Cat Lee Rocker.

Ainus, mis jääb autofestivali juures endiseks, on pühapäevane programm. Siis toimub linlaste jaoks ürituse populaarseim osa, autode rongkäik läbi linna, ning kiirendusvõistlus Kiltsi lennuväljal.

Malle-Liisa Raigla

Tamme tänava krunt leidis ostja

Eile keskpäeval lõppenud oksjonil leidis üheksast Haapsalu linnavalitsuse müüki pandud kinnistust uue omaniku hoonestamata krunt Haapsalus Tamme 23a.

Haapsalu linnavalitsuse linnavara spetsialisti Erika Tomsoni sõnul osteti krunt alghinnaga ehk 100 000 euroga. Tamme ja Kastani tänava ristmikul paiknevat krunti on linnavalitsus püüdnud ka varem müüa. Esmalt pandi krunt müügile 400 000 euroga, tänavu suvel müüdi seda 200 000 euro suuruse alghinnaga.

Kaheksa müümata jäänud kinnistu hulgas on näiteks maja Haapsalus Raudtee 10, samuti Karja 15 asuv endine turismiinfopunkt.

Tomsoni sõnul on huvi tuntud Karja 15 kinnistu, samuti Haapsalus Saare 10 a ja b kruntide ning Panga külas asuva Internetaadi kinnistu vastu, kuid oksjonitel pole neile ostjaid leitud. „Eks majanduslik olukord ole praegu selline,“ ütles Tomson.

Haapsalu aselinnapea Innar Mäesalu sõnul lähevad müümata jäänud kinnistud ilmselt uuesti oksjonile.

Kaire Reiljan

Oru otsib aasta küla sildile kohta

Läänemaa aasta küla tiitli saanud Oru kandi külad on nüüd tõsise probleemi ees – kuhu panna üles aasta küla silt.

„Erinevad mõtteid kogutakse, üks seltskond ütleb, et läheb [Linnamäe poe juurde – toim] teeristi ja sinna pannakse samalalaadne silt ülejäänud külade nimedega,“ ütles Lääne-Nigula valla kultuuri- ja spordinõunik Varje Paalaste. „Siis on pakutud, et silt hakkab külakorda käima, kui on mingi sündmus.“

Sildi asukohale lisaks tuleb küladel lahendada veel üks ülesanne – teha tutvustav video üleriigilise aasta küla konkursi tarvis. „See on ikka raske ülesanne,“ ütles Orula. „Me olime Soolu külaga sellega nii hädas, aga siis oli üks küla, nüüd aga 15! Mida sinna sisse panna – klipp peab olema ju lühike.“

Urmars Lauri

• UUS RAAMAT

Lääne-Nigula raamat jõudis nigulapäeval lugejateni

Lääne-Nigula kiriku nimipühak on piiskop Nikolaus ja nigulapäeval ehk 6. detsembril esitleti kirikus kaante vahele saanud teost „Lääne-Nigula kihelkonna lugu”.

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Piiskop Nikolausest on meie kultuuriruumis kujunenud jõuluvana, kes jagab kingitusi. Seega oli trükisoe raamat omamoodi jõulukink. Teose esitlemise paik oli sümbolne, sest Lääne-Nigula kirik oli omaaegse kihelkonna kese.

„Kihelkonnakirik, mis on olnud kohtumispaiaks maarahvale Kirimäelt Seljakülani ja Salajõelt Jaakna külani, on läbi aegade mänginud olulist rolli paikkonna identiteedi kujundamisel,” kirjutab teose koostaja Mikk Lõhmus eessõnas. Raamat talletab ja tõstab esile ajaloolise piirkonna mitmekesisist minevikku ja tähendust.

Kvaliteetne teos

Ülevaatlik teos valmis seitsme autori kaastöödest ja annab Lääne-Nigula piirkonnast ülevaate muinasajast kuni 1940. aastani.

Lõhmuse sõnul saab raamatut jaotada nii ajaliselt kui ka valdkonniti. Mati Mandli kirjutatud muinasaja ja Kalev Jaago sulest sündinud keskaja käsitus on täiesti eraldi peatükid. Hilisemad ajaperioodid jaotuvad valdkonniti – näiteks vallavalitsemise lugu, hariduse lugu, vabatahtlikule tuletõrje ja nii edasi.

Läänemaa muuseumide juht Anton Pärn ütles, et tegemist on väga kvaliteetse teosega. „Kaasatud uurijad on Läänemaa või oma valdkonda väga hästi tundvad eksperdid, teadlased, kes on aastakümneid selle piirkonnaga kokku puutunud,” lausus Pärn. „Ja muidu-

Ajalooraaamatu „Lääne-Nigula kihelkonna lugu” koostaja Mikk Lõhmus (vasakul) andis esitlusel raamatu kõigile autoritele. Arheoloog Mati Mandel kirjutas artikli muinasajast.

URMAS LAURI

gi see valdkondlik laius – muinasajast 1940. aastani! Peaksime hakkama mõtlema, et mis kõrvale jäi või kuidas siit edasi minna. Selle piirkonna lugu võiks minna 1940. aastast edasi, potentsiaal on olemas.”

Pärnale meeldib teose põhjalikkus. „Maht ju piirab, aga siin on heas mõttes lastud lennata,” arutles Pärn. „Kui on vaja olnud süveneda, sisusse minna või eri piirkonnad välja tuua, siis seda

on koostaja lubanud. Ja see on väga hea. Ütlen ausalt: uhke tunne on seda raamatut vaadata.”

Lõhmus ütles, et kihelkonnas on valdkondi, mis on olnud juba varem päris hästi läbi uuritud, näiteks muinasaeg Mati Mandli poolt. „Aga näiteks vallavalitsemise lugu ja ka usuolu olid sellisel kujul läbi uurimata,” ütles Lõhmus.

Raamatu koostajale oli meelde jäävaim tõdemus, et ajalugu kordub. „See, et kõik on kunagi mingil kujul juba olnud,” ütles Lõhmus. „Koolide kinnipanek, valdade ühendamine – probleemid on samad. Kõik kordub,

kuid veidi teisel kujul. Kui Oru kandis kuus valda 1890. aastal ühinesid, otsustati alles 1902. aastal, et teeme ühise eelarve. 12 aastat läks aega!”

Teos aitabki mõtiskleda korduva üle. „Nagu ajalugu näitab: pole midagi muutumatut kui piirid,” ütles Lõhmus.

Raamatut koostades tegi Lõhmus kõikvõimalikke pisikesi tähelepanekuid. „Kes kujutab täna ette, et kuskil Leedikülas oli vald, või Kirimäel? Hardus pole enam külagi järel, aga kunagi oli vald,” tõdes Lõhmus.

Lõhmus meenutas ka seda, kuidas tekkis raamatu koostami-

se mõte. „Tuleb lihtsalt see hetk kätte, et peaks midagi tegema,” nentis Lõhmus. „Ja kui selgus, et meie projekt saab Leaderi toetuse, oli see viimane nõks, et nüüd ei ole enam taganemisteed.”

Oodata on järke

Leaderi toetust sai MTÜ Taebla Selts 19 000 eurot. „Seal sees oli ka koguduse arhiivi korrastamine, konverentsid, artiklite kirjutajaile autoritasud, kujundamine, keeleteoimetus, trükkimine,” ütles Lõhmus.

Teost trükiti 400 eksemplari. „Läheb koolidesse, raamatukogudesse, sealt saab seda ka osta.

„Lääne-Nigula kihelkonna lugu”

- Koostaja Mikk Lõhmus
- Autorid: Mikk Lõhmus, arheoloog Mati Mandel, kirikuloolane Priit Rohtmets, folklorist Anu Korb, ajaloolane Kalev Jaago, Ants Laikmaa muuseumi teadur Karin Mägi, ajaloolane Leho Lõhmus.
- Keeleteoimetus: Riina Tobias
- Kujundus ja küljendus: Kätlin Branno
- Trükk: AS Pakett
- 392 lk
- Kirjastaja: MTÜ Taebla Selts

Ja võib ka otse mulle kirjutada,” lausus Lõhmus. Kihelkonnaraamatut müüdi laupäeval edukalt Taebla laadal, müüki tuleb ta ka Linnamäe jõululaadal.

Selle raamatuga on praegu kõik, aga Lääne-Nigula looga on Lõhmuse sõnul kavas edasi liikuda. „1940. aastast edasi tuleb ka teha,” nentis Lõhmus. „Aga millal, seda ei julge öelda. Tuleb ilmselt vaikselt ära teha intervjuud nendega, kes veel mäletavad. Paraku on nii, et ühel hetkel pole enam võimalik küsida.”

Teose valmimisse panustas lisaks autoritele üle paarikümne inimese, kes andsid mitmesuguseid materjale ja fotosid. Raamat valmimist toetas rahaliselt peaaegu sada annetajat.

Lääne-Nigula kirikus reedel toimunud raamatu tutvustamise päeva ja ajalookonverentsi avas piiskop Anti Toplaan. Ettekanded olid Mikk Lõhmuselt, Anu Korbilt, Priit Rohtmetsalt, Leho Lõhmuselt ja Karin Mäelt.

Pärast ettekandeid ja tänu sõnu süüdati küünlad Lääne-Nigula vabadussamba juures, meenutades selle taasavamist 35 aastat tagasi.

Lääne-Nigula valla täiega tegijad pidasid pidu

Laupäeva õhtul tulid Oru kultuurisaali kokku seltskonnad üle terve Lääne-Nigula valla, et pidada täiega tegijate õhtut.

„Natuke on see meie tänane õhtu siin selleks, et mõelda korra nende ilusate aegade peale, kus Haapsalu kultuurikeskuses toimusid vähegi viitsijate päevad,” ütles õhtujuht, maskis tegelane, kes nimetas end Ricardoks.

Nüüd vähegi viitsijad enam Haapsalus kokku ei saa. „Aga ärge olgu, sest me teeme ise!” kuulutas Ricardo. „Ja teeme veel paremini ja teeme veel ilusamini!”

Õhtujuhi sõnul tekkis mõte, et valla täiega tegijad võiksid kokku saada, rahvatantsurühmal Oru Jommid. „Elo [Jürise] peas,” tutvustas Ricardo rühma rahvatantsuõpetajat.

„Kui Oru Jommid tulid ja ütlesid, et kutsuks vallahava kokku,

Oru kultuurisaalis astus üles kõikvõimalikke kostümeeritud tegelasi.

URMAS LAURI

siis me ei julgenud kasutada seda vähegi viitsijate päeva nime, et äkki on kaubamärk. Meil on täiega tegijate õhtu,” lisas kultuurisaali perenaine Viivika Orula.

Orula sõnul olevat ta üritanud täiega tegijaid koos valla kultuuri- ja spordinõunikku Varje Paalisega kokku rehkendada. „Mina pakkusin, lugesin peas, et viiskümmend. Varje ütles: sada. Ja küll tema juba teab, mida ta räägib! Täna peaks meid siin saalis olema 108 inimest,” kuulutas Orula. „See on teie enda pidu, täpselt nii lõbus, kui lõbusaks teie seda ise teete!”

Musta maskiga Ricardo, kelles vallavanem Janno Randmaa ütles ära tundvat volikogu revisjonikomisjoni esimehe ehk Nee-me Suure, luges kokku kollektiivid, kes olid valla eri kantidest Orule kokku tulnud.

Ricardo sõnul osalesid maskeeritud „Elu nagu tsirkus” Pastlapaelujad, Üdruma Rõõmullid, Oru Jommid, Kanarbi-kuüed, Lustiline, Oru Marid, bänd Lahus, Linnamäe rivitantsid, Önneteater, Linnamäe Karmoškad, Hinno perebänd, Heide-Tõmme, Kullamaa Kullakesed ning Ritsikad.

Kui esinemisjärjekord sai loositud, tantsisid peo Külavalsiga avatuks Oru Jommid. Muuseas, sellel seltskonnal on tänävi 35. tegutsemisaasta.

Üllatusi jagus peo jooksul hulganisti. Näiteks selgus, et Linnamäe Karmoškad alustasid koostööd alates oktoobris. „Tege-likult on see Piret Ausi jäanuk,” ütles karmoškarühma juhendav Vallo Rajasaare.

Meenutuseks: 2022. aasta kevadel alustas Linnamäel arengu-

seltsi majas Piret Ausi juhendamisel kaks gruppi karmoškaõppijaid. Sõgisel koliti Oru kultuurisaali ja õpe jätkus edasijõudnute grupis. Praeguseks on ka see kursus lõppenud, aga Linnamäe Karmoškad tegutsevad edasi. „Mina võtsin selle üle, et hoian natuke aega nende kätt,” ütles Rajasaare. „Mul vedas, sain hea rühma.”

Tantsule ja pillimängule lisaks said täiega tegijad osa ka kohalikust teatritegemisest. Oru Önneteater on Linnamäel uus ettevõtmine. Harrastusteatri looja ja juhendaja on särav Önneteateri Sigrid Mättik, kes on algatanud nii harrastusteatrikooslusi kui ka ise mitmetes kaasa löönud.

Ja tantsu löödi laupäeva õhtul Oru kultuurisaalis ikka mehemoodi.

URMAS LAURI

● KORVPALL

Reedene rööm võib ka nukralt maitsta

Haapsalu Herilased kaotasid Saku I liiga korvpalliturniiri esimese ringi viimases kohtumises koduväljakul Rock Tartu Terminalile 62:68. Pärast esimest ringi ollakse 12 meeskonna seas kaheksandal kohal.

AIVO PALJASMAA
info@le.ee

Meie kossupublik on juba harjunud, et aeg-ajalt saab töönädala lõpus Wiedemanni spordihoones Herilastele kaasa elades auru välja lasta. Kui meie omad võidavad, saab reedest röömu täiega maitsta, kui kaotavad, on meel mõru. Viimati just nii juhtuski.

Mäng algas meile hästi. Herilased pääsesid ette 16:5, aga siis said tartlased oma mängumasinna käima ja esimese veerandi lõpuks juhtisime kõigest 20:17.

Teine mänguveerand algas väga tasavägiselt. Oh imet, tartlastest kaptenipaela kandev 50aastane (!) Valmo Kriisa, kes ealiselt passiks kogu ülejäänud seltskonnast igale mängijale isaks, jaksas nendega võidu rassist ja tema kolmene viigistaski mängu seisus 20:20.

Kriisa on omaette fenomen. Eesti koondisesse kuulus ta omal ajal 15 hooaega jutti. On neljakordne Eesti meister ja 2007. aastal tunnustati ta meie parimaks korvpalluriks. On mänginud ka Rootsi ja Hollandi klubides.

Tänapäeva korvpall on muutunud väga kiireks ja atleetlikuks, mäng on jõuliselt kontaktne ja vigastuste oht varitseb igal sammul. Kriisa tõestab aga, et eelkõige on nappu vaja. Ta ei torma pea ees noorte meeste vahele palli pärast pusklema, vaid jagab neile kiireid ja vastaste jaoks ettearvamatuid sööte. Visakab ka ise peale, kui selleks vähimigi võimalus avaneb. Herilaste vastu kogunes lõpuks tema arvele 12 punkti ja väljakul viibis ta koguni 36 minutit 40st. Muide, avaring lõpuks kogunes tal mänguga keskmiselt 33.03, millega asus liigas kolmandal kohal.

Platsil käis aga vinge andmine. Aivar Grüning, Artur Kurvits ja Mattias Rausberg kogusid ridadami isiklikke vigu, kuid püsisime siiski pildil. Andres Andrei

Tartlasi Georg-Edward Piili (nr 5) ja Kardo Kilki (palliga) püüavad takistada Herilased Marcus Lenk (nr 9) ja Sten Egert Laub (nr 11).

tabas kolmese ja olime ees 28:25. Poolaja viimase nelja minutiga tegid tartlased aga 11punktise vahesurvi ja vaheajale mindi nende eduseisul 38:30.

Kolmanda veerandi algul jäid Herilased taha koguni 30:42, kuid võitlesid endid lõpuks seisuni 44:49. Neljandal veerandil tärkas paaril korral lootus, kui jõuti vaid kahe punkti kaugusele, viimati 53:55, kuid enamaks jõudu ei jagunud. Lõpuvile fikseeris tartlaste võiduks 68:62.

Hinnang, et vastased himustasid võitu rohkem, ei ütle sisuliselt mitte midagi. Meie mehed himustasid ka, aga paraku hakkas rünnakutuhinas mõte kinni kiiluma.

Meie treenerid Jaanus Levkoi ja Hendrik Erik Heinla olid pärast mängu väga morni olemisega. Otsustasin alles järgmisel päeval Levkoile helistada. „Meie

mehed lihtsalt väsisid ära,” rääkis ta murelikult. „Kooseis on vigastustega tugevasti haavatud, lisaks puudujatele mängivad mitu meest poolpidusena ja üks sellepärast hakkabki mõte kinni kiiluma. Kui sul ikka valub, jääb mõtlema ka poolikuks.”

Kindlasti mõjus Herilastele halvavalt ka senistes mängudes väga tulemuslikult võidelnud Julius Erik Kasteina tabanud õlavigastus. Valutav koht pärssis tema võimekust ja indu. Ta viibis platsil ainult kaheksa minutit ja proovis korra kolmesega korvi tabada. See läks mööda ja ta lahkus pingile nullipoisina.

Haavu lakkuda ei anta aga aega, sest juba eeloleval reedel kohutatakse koduväljakul teise ringi avamatšis Reinari Halliku korvpallikooliga. Avaringis neile kaotati ja vastased asuvad turniiritabelis praegu Eesti Maaülikool / Evo-

coni (10 võitu, üks kaotus) kannul teisel kohal (9 võitu, 2 kaotust). Herilased on kaheksandal (4 võitu, 7 kaotust).

Veidi statistikat matšist Rock Tartu Terminaliga. Lauavõitluses jäime napilt alla 44-45. Üldiselt olid näitajad üldse napilt vastase kasuks.

Andrei viskas 14 punkti (neljast vabaviskest tabas kolm ja neljast kolmesest ka kolm, võttis ka kolm lauapalli). Grüning tõi 9 punkti ja haaras kolm lauapalli. Marcus Lenk tõi samuti 9 punkti (lisaks neli lauapalli). Rausberg ja Sten Egert Laub kogusid mõlemad kaheksa punkti. Kent-Kaarel Vene kogus kuus punkti ja haaras üheksa lauapalli. Jürgen Laars tõi viis punkti ja hankis viis lauapalli. Kurvits saatis teele ühe tabava kolmese. Paraku jäi nullipoisiks Oskar Martin Kiviväli, aga ta tõi kolm lauapalli.

Tennisistid võtsid eduka aasta kokku

Haapsalu tennisiklubi võttis aasta kokku paarismänguturniiri ja sellele järgnenud piduliku õhtuga lokaalis Puhvet Kapp, kus tänati tenniserahvast sel aastal tehtu eest ja anti teenitud autasud parimatele.

Aasta oli edukas nii täiskasvanutel kui ka noortel. Täiskasvanud mängijad võitsid eri turniiridel kokku üle 30 auhinnalise koha, noored lisasid omalt poolt üle 60 auhinnalise koha noorteturniiridelt. Täiskasvanutest olid vabariiklikel turniiridel edukaimad Maily Märss, Ott Raidla, Annika Mändla, Küllö Kuhi, Karin Kanepi, noortest Patrik Rainer Kaljula, Egert Trave, Gregor Trave, Keven Ungert, Timo Toom, Sten Lavrusenko, Adele Lumiste, Henriette Järv, Noora Toom, Simona Ladva, Romily Frank. Mitmetel harrastajate turniiridel mängisid tulemuslikult And-

Läänemaa aasta tennisemängijad

- Noormängija (tüdruk) – **Simona Ladva**
- Noormängija (poiss) – **Patrik Rainer Kaljula**
- Harrastusmängija (naine) – **Annika Mändla**
- Harrastusmängija (mees) – **Küllö Kuhi**
- Naismängija – **Maily Märss**
- Meesmängija – **Ott Raidla**
- Seeniormängija – **Kalju Aigro**

res Nõmtak, Indrek Tuul, Marelle Saar, Kaja Ladva.

Klubi meeskond jõudis pärast mitut aastakümnet Eesti klubide karikavõistlustel I liigasse. Seeniortennis on jätkuvalt vabariigi paremikis Kalju Aigro, samuti Vello Kuhi, kellel sel aastal õnnestus võita ka Rotary klubide Euroopa meistritiitel.

Kasvanud on ka mängijate arv – klubil on 82 täiskasvanud liiget ja esimest korda omandab Haapsalu tennisikoolis tenniselast huviharidust üle saja lapse. Neil aitavad oskusi omandada ja teevad treeneri tänuväärset tööd Maily Märss, Igor Nudelmann, Andres Nõmtak ja Vello Kuhi. Suur tänu kõigile toetajatele – ilma teieta ei oleks see võimalik.

Paarismänguturniiril olid edukaimad Silvia Ots, Reena Raudne-Klooster, Urmas Kärsti, Anton Roberg ja Indrek Tuul. Läbi aasta valdanud turniiril Fra Mare Cup tuli kolmekordseks võitjaks Igor Nudelmann, olles parim meesüksikmängus, koos Ilo Toomiga meespaarismängus ja koos Silvia Otsaga segapaarismängus. Naisüksikmängus tuli esimeseks Henriette Järv, naispaarismängus Marelle Saar ja Katrin Meriloo ja

erilises võistlusklassis meesnaiseüksikmängus Kaja Ladva.

Sellele eduka aasta pealt on hea minna uude, juubeliaastasse, mil tähistame Haapsalu tennisise 95. aastapäeva.

Aasta jooksul toimub arvukalt juubelile pühendatud üritusi ja turniire. Olulisimad neist on 28. juunil toimuvad puurekstiturniir Krahviaias ja galaõhtu kuursaalil ning järgmisel päeval toimuv vilistlaste turniir, kuhu ootame mängima kõiki siin tenniselõpetuse saanud praegusi ja endisi haapsallasi. 19.–20. juulil on Krahviaias nelja linna turniir, kuhu kutsume esindused Kuresaarest, Hiiuimaalt ja Viljandist.

Selle aasta lõpus toimuvad veel tennisikooli esivõistlused ja jõulu-näärturniir kõigile soovijatele. Ilusat aasta lõppu ja edukat uut aastat kõigile!

VELLO KUHI

● LÜHIDALT

Läänemaa JK läheb hooajale vastu uue peatreeneriga

Kuuendat hooaega esiliiga B tasandil alustavat Läänemaa jalgpalliklubi esindusmeeskonda tüürib uuel hooajal 30aastane Mark Kolk (pildil).

Kolk töötas viimati kolm aastat Keila jalgpalliklubis, kus tema juhendamisel ta viimase hooaja kolmandana. Enne Keilat tegutses Kolk Maarus, kus 2019. aastal oli tollal Premium liigas mänginud meeskonna peatreeneri kohusetäitja.

„Arvestades asjaolu, et meeskond on viimased hooajad olnud üleminekumängude ohutsõnis, on üheks eesmärgiks kindlasti sarnast olukorda vältida ja jõuda tabelis ettepoole,” ütles jaanuarist tööle asuv Kolk. „Lisaks meeskonnale kindlus-

tunde andmine ning usk protsesside toimimisse, milles koos osaletakse.”

„Teades, millised fännid on Läänemaa klubil, julgen loota, et saame mängudel ka edaspidi rahvast täis tribüüne ja toetust näha,” avaldas Kolk lootust. „Meie omalt poolt teeme treenerite tiimiga kõik endast oleneva, et saaksime võite ja mängu nautida,” lubas Kolk.

Läänemaa JK eelmine peatreener Theimo Tülp juhendas meeskonda seitse hooaega ning jätkab treeneritööd Keilas. Seega vahetasid juhuse tahtel kaks klubi peatreenereid. Läänemaa JK esindusmeeskond on praegu treeningpausil, kuid tuleb detsembri lõpus platsile Kalevi spordihallis peetaval traditsioonilisel aastalõputurniiril. **Triin Vellemäe**

Robert Nukki mängis Eesti koondises

Esimese Läänemaa spordikooli võrkpallurina esindas Robert Nukki (pildil) Eesti võrkpalli rahvuskoondist U16 vanuseklassis, mängides Käärikul Ida-Euroopa võrkpalliasotsiatsiooni (EEVZA) meistrivõistlustel.

B-alagrupis sai Eesti meeskond kaks kindlat võitu, kui 3:0 alistati nii Aserbaidžaan kui ka Läti. 0:3 kaotus tuli aga vastu võtta Poolalt.

Nukki on koondises tempo-mängija ja turniiri kolmes mängus õnnestus tal lüüa kaks serviässa ning tuua kaks ründepunkti.

Turniiril Poola järel teise koha saanud Eesti koondis pääses järgmisesse ringi, mis toimub aprilli lõpus, kus jagatakse pääsmad juulis toimuvatele Euroopa meistrivõistlustele.

Kaire Reiljan

Läänemaa noored särasid TV 10 Olümpiastardi avatapil

TV 10 Olümpiastardi 54. hooaja esimene etapp Võrus tõi Eesti noored kergete võistlusklasside taas võistlusareenile. Võistlustules olid ka Läänemaa noorsportlased, kes saavutasid mitmeid silmapaistvaid tulemusi.

Kuni 14aastaste kuulitõukes tõi esile Eliise Mari Toomemägi (pildil vasakul), saavutades 84 osaleja seas tulemusega 12.53 viienda koha. Samas vanuseklassis saavutas Roosi Saar 45. koha tõukega 8.66.

Nooremate, kuni 12aastaste vanuseklassis näitasid kõrgushüppes häid tulemusi Krislyn Gleizdants (pildil paremal) ja Grettel Rodima. Krislyn hüppas end viiendale kohale, ületades kõrguse 1.35, Grettel saavutas 30. koha tulemusega 1.20, konkureerides 68 võistlejaga.

KAJA LADVA

Võistlused tõid esile noorte talentide pingutused ja pühendumise, andes neile väärtuslikke kogemusi edaspidiseks. Läänemaa kergete võistlustele tulemusel annavad põhjust uhkust tunda ja loodetavasti innustavad paljusid noori spordiga tegelema. **Kaja Ladva**

Martin Salf on kolmandat aastat Läänemaa aasta jalgpallur

Läänemaa jalgpalliklubi esindusmeeskond tegi laupäeval ühisel tänuõunal hooaja kokkuvõtteid ja valis kolmandat aastat järjest parimaks mängijaks 27aastase Martin Salfi (pildil).

Nii ründa kui ka kaitses mänginud Salf oli liigas platsil 19 mängus kokku 1470 minutit ning lõi kümme väravat. „Parima mängija tiitel oli sel korral pigem üllatus, sest ma ei teinud tervet hooaega mängijana kaasa,” ütles Salf.

Salf oli sel hooajal esimest korda ka võistkonna abitreeneri rollis. Lisaks sai läänlasest enim klubi sargis platsil käinud mängija, kelle kontol on koguni 289 ametlikku mängu. Parimaks väravavahiks valiti Ralf Luks. Parima kaitsja tiitel läks Karl Kikasele, kellele omistati ka suurima võitleja nimetus.

Uue klubi sportlased tegid Narvas hea jooksu

Narvas peetud traditsioonilisel Narva ööjooksul tegid laupäeval uhked etteasted kergete võistlusklasside Fast Feet Estonia sportlased.

Kavas olid mitmed distantsid, võistlesid nii tippsportlased kui ka harrastajad. Osavõtjaid oli väga palju – põhijooksule, 10 km distantsile startis 463 ja 5 km omale 456 jooksusõpra.

Ööjooksul tegid häid starte paar kuud tagasi Lõuna-Läänemaal lastevanemate loodud uue kergete võistlusklubi Fast Feet Estonia sportlased. 5 km jooksu saavutas üldjärjestuses väga kõrge 10. koha Henry Kur-

Poolkaitsjatest sai tunnustatud haapsallane Kristo Enn, kes sai selle auhinna mitmendat korda. Ründetuusaks krooniti Andreas Tiits, kellele läks teist aastat järjest ka suurima väravaküti tiitel. Hooaja jooksul kõmmutas Tiits 18 väravat, olles sellega liigatabelis viies.

Suurimaks arenejaks valiti Hiiuimaalt pärit Jonatan Saarnak. Tublima treenija tunnustus läks Mario Konksole.

Meeskonna parimaks motiveerijaks kuulutati Martin Salf. Võistkonna hinge tiitliga pärjati Kaspar Kariste. Fännide lemmikuks kujunes Karl Kikas.

Läänemaa JK esindusmeeskond mängib 2025. hooajal kuuendat aastat järjest esiliiga B tasandil.

Triin Vellemäe

nim. 14aastane noorsportlane läbis võistlusmaa uue isikliku rekordiga 21.56. See tulemus aga tähendas kindlat esikohta noormeeste A-klassis, kus rajale tuli tervelt 45 sportlast. Põhidistantsil tegi taas hea jooksu Jakob Lääne, kes saavutas üldjärjestuses 6. meeste arvestuses aga 5. koha. Sel aastal stabiilselt oma tulemusi parandanud tubli lapsevanem sai sel korral Narva üsna libedatel tänavatel kirja aja 38.12. Kaks head tulemust Narvast võtavadki kokku hiilgava spordiaasta Lõuna-Läänemaa kergete võistlustel. **Jaanus Getreu**

Kui kodust kord laia maailma ...

Elmar Veskeri (1928–2017) mälestused

Umbes 2,5 korda 2 meetrit oli selle kabineti suurus. Hämar valgus, mis paistis läbi ukse kohal oleva pilu, no see oli natuke laiem ikka kui pilu. Et õhtu poole alustasin, siis kellelgi peale valvuri minuga asja ei olnud. Vahetevahel silmaklapp klõpsus, ju ta siis passis, mida ma ette võtan. Kõigepealt uurisin seinad läbi, kas on tuttavate inimeste nimesid kraapseldatud – ei olnud. Kuid huvitav, pliatsiga oli hulgaliselt kirjutatud venelaste nimesid ja kuupäevi. Kindlasti krimkad, nemad olid ju privilegeritud, kust muidu need pliatsid. Seinad olid tellistest, krohvi jäänustega. Polnud midagi käepärast nime kraapimiseks. Edasi-tagasi tammudes ja elu üle järele mõeldes möödusid pisut minutid. Katsusin lauljoru üles võtta, millegipärast tuju ei olnud või ei tulnud õige laul meelde. Vastu ust taguda ja „matte“ karjuda, nagu kõrvalboksiks järsku lahti läks, selleks ei olnud ma küll valmis. Mis see andnud oleks? Oleks ma vaigistatud ja raudu pandud.

Naaber tormitses edasi, ega minul sellest halvemaks läinud. Hakkas isegi huvitama, mis edasi saab. Ikkagi kaks „zemljakki“ omavahel. Naaber vist väsis pikamööda ja jäi üsna vaikseks.

Aeg oli jõudnud sinnamaale, et sisse toodi laudadest lavats, mille üks ots natuke kõrgem, kaunis sarnane sellega, mida laibakuuris olen näinud. Seda „mugavust“ lubatakse kartseris kuueks tunniks ööpäevas. Endal pole vaja muretseda, et sisse magad, pealegi saad umbkaudu kellaajagi teada (kell 24.00 ja 6.00).

Uni ei tulnud, võõras koht ju ikkagi. Järsku kuulen – kõrvalkongi uks lüüakse raksudes lahti, „matid“ lendavad. Keegi nagu oigab. Müdin. Natukene aega vaikust, siis venekeelne naisterahva hää. Joodi lõhn. Saan aru, et naabrimees või „malaletka“ (krimkade sõnavarast) on end veristanud. See oli neil tavalline võte, pool žiletitera kuhugi ära peidetud. Kui kartserist välja ei lastud, üks siis tõmmati paar veeni käesjal läbi. Po-

le kuulnud, et poliitilised vangid niisugust protseduuri oleks praktiseerinud. Nad olid põhimõtteliselt määratud hukkumisele, kuid enne tuli nõrkemiseni ränkkrasket tööd teha. See oli kasvatus, mis hoidis inimesi endale kätt külge panemast. See oli lootus veel kunagi inimväärselt elada. Need krimkad, keda Nõukogude Venemaa kultiveeris, kõlbasid ainult normaalsete inimeste terroriseerimiseks, mida neile ka võimaldati, nii võtsid nad viimase, mida riiklikud institutsioonid ei suutnud teha.

Kui kära viimaks lõppes, heitsin pikali ja pikapeale tuli unigi.

Kartseris oli külmavõitu, nii et tuli üles tõusta ja enda-

le sooja teha, muidugi võimlemise ja kükkimisega. Kuid siis tuli nõrkushoog peale, oli vaja lesida. Eks selle põhjuseks oli vilets söök, ikkagi mitu kuud poolnäljas.

Hommikul anti päevaports kätte – 300 grammi leivanätsu ja tassitais sooja vett. Esiteks arvasin, et jätan poole õhtuks, kuid polnud niipalju iseloomu. Kõik sai otsa. Vee jõin peale.

Enesetunne paranes ja hakkasin lauljoru ajama. Järjest selle aja lööklaulud, mille viise ma kuidagi ikka vist pidasin. Esimeseks lauluks (mu noorpõlve lemmiklaul) „Kodust kord laia maailma lahkusin sügiseõöl“. Kui mõelda – kuratlikult õige laul.

Ja täna siin Rame lahe ääres asuvas majas, kui õues kõik silledab ilust, lähen ja vaatan – Selglaiu majakas peaks täna hästi paistma. Majakas, kust algas reis laia maailma sügiseõöl. Igal õhtul, kui pimeneb, paistab selle plinkimine ärklikorru- se aknast. Kui krunt sai paika pandud, ei aimanudki, et selle majaka- ga nii läheb.

Valvur avas luugi ja ütles „potiše“ (vaiksemalt). Mina jorisesin edasi. Natuke tasem. Kui laulmise tahtmine otsa sai, tuli pähe igasuguseid mõtteid. Kas põgenemine oli korralikult organiseeritud – muidugi polnud. Võib-olla oleks pidanud metsavennaks minema? Võib-olla oleks pidanud uskuma Rihva Mari juttu, kes ütles: „Rahvas räägib, et see va Alfred põle üks hea inime ühti.“

Uskusin Mari juttu küll, aga elu oli niisugune, no niisugune julm ja vilets ning põgenemise uim oli peas nagu noorel mehel armastus. Pealegi usaldas inisa, kes oli olnud tsaariarmee luure väeosas, pealegi olin ma veel roheline. Mõtlesin, miks ma ei valetanud 1940. aasta hilissügisel Virtsu sadamas „Harjuranna“ meeskonna kaptenile, et olen 14aastane. Polnud tegelikult kolmeteistkümmene. Ei võetud täislastis puidulaadungi- ga laevale, mis oli tulnud tormi- varju, mis hiljem läände suundu- s.

Järgneb

• Mõtlesin, miks ma ei valetanud 1940. aasta hilissügisel Virtsu sadamas „Harjuranna“ meeskonna kaptenile, et olen 14aastane.

ARRIVA OÜ	RATSANIKU ISTE	INDIUM	TAMBITS	KEEL	VARA KEELU ALLA PANEMA	SEAL- HULGAS	AIDSI- VIIRUS	SAHK	JÕGI PÕLVAMAAL	POOLA KIRJANIK
VÄRVUS										
SIPSIKU OMANIK				LILL KIIDU- VAART						
DETSI-		KITSI HANTIDE HUULPILL				EESTI KRIMI- KIRJANIK JONNASTE ESIISA				
UNIVERSI- TAS TARTUENSIS			EKSELDES EESTI MUUSIK				RAHVUS- VAHELINE NAISENIMI			H. VOLMERI FILM
SEADE ESE- METE ASU- KOHA MAA- RAMISEKS								INFOTEHNO- LOOGIA NAISENIMI		
MÖÖDUNUD AASTAL				LÕUNA- VÕI ÕHTUSÖÖK					URAAK	
MAJA SILM				KIHNU KAMPUSUN					EESTI TENNISIST	
ROHI						ALLES, TALLEL VOOLAVA VEE HÄÄL				
LOOGA- KUJULINE							NASALI- SATSIOON LIITUM			
...KIRI		KREEKA TÄHT RANGIRIHM			ÕLIPUUVILI KAVALERLIK					
NUMBER			...KEELNE VABAKUTSE- LINE ERIALA- NE TEGEVUS						EHK RIIDEESE	
TELESAADE				SADAMA- SILD			ENDINE			
KEHTIV				EKSPOLIITIK			EESTI MAAKOOD			
KÕLBELI- SELT PUHAS								VALUS! ... TALVIK		
... HERMIINE KÜNNAPAS							EHMATUS DOLLAR (KÕNEK.)			LISAKS, PEALE
KORRUS		HELIREDELI 5. ASTE LAPSE- VANEM					DOPINGAINE EOSTAIM			
ENDO-					HIINA USUNDI JÄRGJAJA ISLAMIRIIK					
ESMA- KORDNE EKRAANILE- TULEK										
ALEVIK VÕRUMAAAL										

KUHU MINNA

• **KINO**
Haapsalu kultuurikeskuses:
„Raket“ 11. det kl 19.

• **KONTSERT**
Haapsalu kultuurikeskus:
12. det kl 17 Läänemaa
väärkate jõulukontsert.
Ansambel Kõrsikud. Tasuta.

• **TEATER**
Haapsalu kultuurikeskuses:
10. det kl 19 Endla „Richard III
tagasitulek kell 9.24 saabuva
rongiga“, piletid 25/20
Piletimaailmas.

• **MUUSEUMID**
Haapsalu linnuse muuseum
K-P 10-18. linnus.salm.ee.

Iloni Imedemaa teemakeskus
K-P 11-17. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda
R-P 11-17. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum
K-P 11-17. www.salm.ee.

Ants Laikmaa muuseum
(Kadarpiku küla, Lääne-Nigula):
R-P 11-16. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum
(Sadama 32, Haapsalu)
T-L kl 10-16. Muul ajal
ettetellimisel, tel 5562 3993.
www.aiboland.ee.

Rõude muuseum
1. oktoober – 1. mai avatud ettel-
limisel roudemuuseum@gmail.com
või telefonil 5683 1203, Maie.

Lihula muuseum on avatud
etteteatamisel E-R 10-17.
Tel 5333 8586. E-post:
lihulamuuseum@laaneranna.ee.

Hanila muuseum:
ekskursioonid etteteatamisega.
Tel 509 9663. E-post:
hanilamuuseum@laaneranna.ee.

• **NÄITUSED**
Keskraamatukogu (Posti 3):
laenutus- ja lugemissaali vitriinides
„ARS 80“, keraamika Vilve Virro ja
Tiina Tõnisma kogudest.

Lasteraamatukogus (Wiedemanni
11): „Raamatusse või raami“. Küm-
ne Eesti kunstniku illustratsioonid.

Haapsalu linnagaleriis (Posti 3):
Taavi Suisalu „Arktika saatkond“
29. detsembrini.
Galerii avatud K-P 12-18.

Haapsalu kunstikoolis (Jaani 2):
majagaleriis Liina Viireti
akvarellinäitus „Tuju ja taju“
14. detsembrini.
Galerii avatud T-R 14-18,
L 12-16. Tasuta!

Haapsalu pitsikeskuse (Karja 25)
akandel jõulunäitus „Elu täis on
muinasjuttu“ avatud 24/7 kuni
4. jaanuarini.

Kullamaa kultuurimaja galeriis:
„Legendaarne haridusjuht
Jüri Uustalu“ ja „Silla kooli lugu“.
Näitused jäävad avatuks
29. detsembrini.

Regionaalhaigla
Verekeskus

**TULE
DOONORIKS,**

kui oled terve,
puhanud ja söönud,
kehakaaluga üle 50 kg,
18–60aastane.

Võta kaasa isikult
tõendav dokument!

verekeskus.ee f Doonorid ja Sõbrad

KOOS ON
SOODSAM!

Digi- ja paberlehe
tellimiseks võta
ühendust meili teel
le@le.ee või
telefonil 473 7111.

Kohalikud
uudised
seitse päeva
nädalas

OST

Ostan autosid, seisukord ei ole oluline. Tel 553 1989.

MÜÜK

13. detsembril toome kõrgevaliteedilise kodumaise sealiha, hakkliha, ahju- ja suitsuvorstid, tangu- ja verivorstid, kulinaariatooted, soolaliha, suitsusingsi, pasteedid, sealihakonservid ja subproduktid järgmistesse sihtkohtadesse: Kose – Keila – Vasalemma – Ämari – Riisipere – Turba – Risti – Palivere – Taebla – Linnamäe – Haapsalu. Sealiha al veerand seast 3,75/kg. Tellimus esita tel 5358 6772 või vajanguperefarm@gmail.com. Tarned vahemikus kl 14–21, kellaaeg helistatakse veel ette.

PUIT

Müüa kuiva, toorest ja metsakuiva puud, transport. Tel 505 5203.

Kandiline puitbrikett koos veoga, toome ka väiksemaid koguseid, soovi korral ladustame panipaika. www.briketivedu.ee, 507 8754.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu t asuta. Tel 528 2268.

Müüa 3meestrit küttepuid: must lepp, hall lepp, kask koos kohaletoomisega, miinimumkogus 15 tihumeetrit. Lisainfo tel 5829 3564.

Müüa küttepuid koos veoga. Info 5687 3966, timberexpert@online.ee.

Aeg varuda küttepuid järgmiseks talveks!

TOORES JA KUIV LÖHUTUD LEHTPUU, METSAKUIV LÖHUTUD OKASPUU.

Laotud puude tarne 10 ja 15 ruumi kaup. Tel 521 1377. www.pajakapuit.ee. HIND al 50.- 3 m LEHTPUU. Tame 30 tm. Hind kokkuleppel, tel 502 4895.

TEENUS

Viin ära vanarauda, oksi, ehitusprahiti, mööblit jm. Teen lammutus- ja ehitustööd, puude langetamine ja muud tööd. Tel 5802 9660.

Puurkaevude puurimine ja projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipurkaev.ee.

Katuste renoveerimine/paigaldus. Plekk-, eterniit-, karg- ja bituumenkatused. Vihmaveesüsteemid, erinevate plekkide paigaldus. Saabtehtud OÜ, 5624 2511.

Ohtlike puude raie, võsalõikus ja kruntide puhastus võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Ohtlike puude langetamine. 5663 2968.

Võtame vastu Teie üleliigsed raamatud. Tuleme ise järele. 5615 5175.

Plastakende reguleerimine, hooldus. Tel 5783 4387.

TÖÖPAKKUMINE

SA Läänemaa Haigla võtab tööle **hooldaja** aktiivraviosakonda. Töö vahetuste ajakava alusel. Info telefonil 522 1345, CV saata aadressil haigla@salmh.ee.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Läänemaa vähiühing

on pakkunud oma liikmeile ja nende peredele tuge juba üle kümne aasta. Oleme tänulikud abi ja toetuse eest.

Läänemaa vähiühing, SEB EE621010220047448013.

KIRIKUTEATED

SEITSMENDA PÄEVA ADVENTISTIDE HAAPSALU KOGUDUS

L, 14. dets kl 11 piibli arutelu, kl 12 jumalateenistus jutlusega. E, 16. dets kl 19 „Avastades Piiblit”. Loeme koos piiblitlugusid ja otsime vastuseid elu suurtele küsimustele.

EELK KOGUDUSED HAAPSALU

T, 10. dets kl 18.30 toomkoori proov (toomkirik). K, 11. dets kl 18 segakoori proov (Jaani saal). N, 12. dets kl 18 advendikontsert. Laulavad Haapsalu põhikooli lastekoor, Läänemaa ühisgümnaasiumi noortekoor ning Haapsalu poistekoor. Dirigendid Ilona Aasvere, Karin Lükk-Raudsepp ja Kadri Kelner (toomkirik). R, 13. dets kl 9 hommikupalvus. Teenib õpetaja Mart Salumäe (Jaani kirik). R, 13. dets kl 14 teetund (Jaani saal).

R, 13. dets kell 16 jõululaulude ühislaulmine eesti ja soome keeles (toomkirik).

L, 14. dets kell 16 „Piibel köögis”. Eelregistreerimine: Maria, 5358 3276. Piiblitunni peab misjonär Liliann Keskinen (vana pastoraat, Suur-Lossi 1). L, 14. dets kl 18 Do-Re-Mi ja saateansambli kontsert „Jõulurõõm”. Dirigent Anne Pääsuke (toomkirik). P, 15. dets kl 11 3. advendi jumalateenistus armulauaga. Teema: valmistage Issandale teed. Teenivad õpetaja Mart Salumäe, misjonärid Liliann ja Hannu Keskinen ja Tiina Kütt, organist Lia Salumäe. Toomkoori 20. aastapäev (toomkirik).

KULLAMAA

N, 12. dets kl 10–14 kantsleile lahti kogudusemajas. P, 15. dets kl 11 3. advendi jumalateenistus armulauaga

kirikus. Teema: valmistage Issandale teed. Teenib õp Kari Tynkkynen ja oreilil Ivi Küla.

PIIRSALU

P, 15. dets kl 13 3. advendi jumalateenistus armulauaga kirikus. Teema: valmistage Issandale teed. Teenib õp Kari Tynkkynen ja oreilil Ivi Küla.

MARTNA

R, 13. dets kl 16–18 advendilaat ja piparkoogiöö (kogukonnakohvikus). L, 14. dets kl 10–13 kirikupood on avatud (kogudusemajas). P, 15. dets kl 12 3. advendi jumalateenistus armulauaga; kl 13.15 koguduse jõululõuna (kogukonnakohvikus). Osavõtutasu 5,- osalejad registreerib Anu Huusi (tel 5650 4420). T, 24. dets kl 13 jõululaupäeva jumalateenistus (kirikus). Martna kogukonnakohvik on avatud tööpäevadel kl 11–14. Rohkem infot 5809 3633 (Küllike Valk).

RIDALA

K, 11. dets kl 16–18 koguduse kantsleile on avatud (pastoraadis). P, 15. dets kl 15 3. advendi jumalateenistus armulauaga (pastoraadis). P, 22. dets kl 15 4. advendi jumalateenistus armulauaga; kl 16.15 koguduse jõululõuna (pastoraadis). Võta omalt poolt kaasa midagi peolauale. T, 24. dets kl 15 jõululõutu jumalateenistus (kirikus). Vt ka ridala800.ee.

KARUSE

Jumalateenistused toimuvad iga kuu 1. ja 3. pühapäeval algusega kl 14 Karuse kirikus või Karuse kiriku talvekirikus.

VORMSI

P, 15. dets kl 11 3. advendi jumalateenistus kirikus.

Naudi talve Lääne Eluga!

Tellimiseks võta ühendust le@le.ee, helista 473 7111 või tule toimetusse aadressil Posti 30, Haapsalu.

LÄÄNEMAA LOOMADE VARJUPAIK

ANNETUSE SAAD TEHA, HELISTADES
900 7000 – TOETAD 5 EUROGA
900 7125 – TOETAD 25 EUROGA

VARJUPAIKADE MTÜ

Teade saada aadressil le@le.ee.

Lehes ilmunud teated on leitavad veebist aadressil online.le.ee/kategooria/tasutud-teated/.

OLULISED TELEFONINUMBRID

Kiirabi, politsei, päästeamet	112
Perearsti nõuandetelefon	1220
Läänemaa haigla registratuur	472 5800
Usaldustelefon	126
Lasteabitelefon	116 111
Läänemaa naiste tugikeskus	504 2300
Maanteeinfo	1247
Haapsalu linnavalitsus	472 5300
Haapsalu veevärk	
operatiivinfo	473 5013
näitude teatamine	473 5016
Imatra Elekter, rikketelefon	715 0188

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal. Annetusi saab teha MTÜ Läänemaa Abikassa kontole EE592200221046665398, Swedbank AS. Teave veebis www.abikassa.ee. E-post laanemaa.abikassa@gmail.com.

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada

LÄÄNEMAA KRIISIABIKESKUSEST

Psühholoogiline nõustamine 515 9572 / 5560 2367

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (eesti k) - 5671 4273

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (vene k) - 552 0094

Nõustamine toimub telefoni teel, veebis või asukoht kokkuleppel nõustajaga, sh Kastani 7, Haapsalu.

Täpsem teave laanemaaakriisiabikeskus. weebly.com/

Läänemaa toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal.

Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!
Tel 5355 4330

Meie siiras tänu õpetaja Mart Salumäele, matusebüroole Hingeviitul ja Q Cateringile, kes meie perele kalli poja ENNO HAAVISTE ärasaatmisel toeks olid. Südamlik tänu kõigile, kes austasid ja kalliks pidasid Enno mälestust.

Enno lähedased

Tuul puude ladvas
tasa kiigub,
me vaikes leinas
langetame pea...

BÜROO AVATUD E-R 10–15
KALMISTU TN 3A, HAAPSALU
TEL 58 503 340 (kontor),
5846 1111
www.hingeviitul.ee
info@hingeviitul.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal, matuseteenused ja -tarbed, tuhastamine, haua- ja urnimatused, lahkunu transport surnukuuri (24/7 tel 58 007 504)

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja hooldustöid Haapsalus ning Läänemaal. Müüme hauakive ja -piirdematerjale. Hinnapakumine ja info: hingeviitul@gmail.com / 58 503 340

ARVO TARMULA

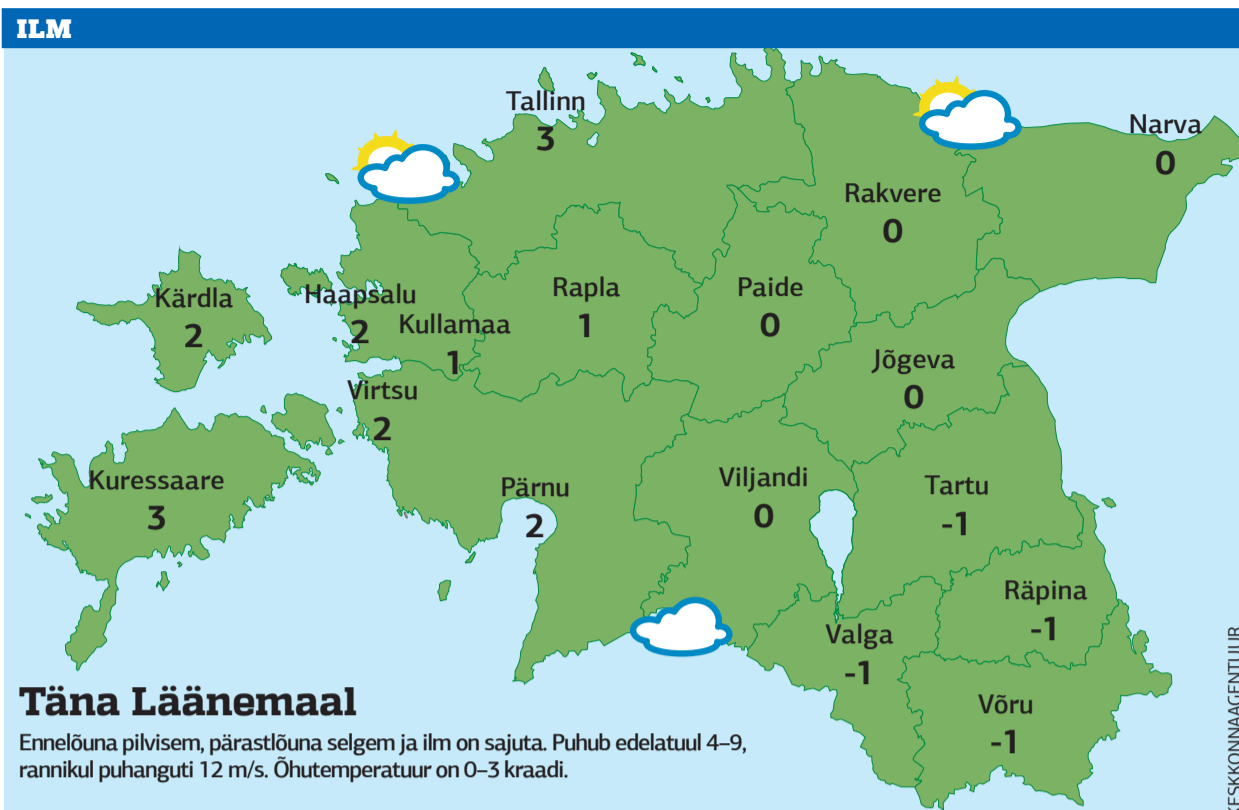
Ilon Wikland pälvis Rootsi-Eesti koostööauhinna

Neljapäeva õhtul anti Stockholmi Eesti saatkonnas pidulik tseremoonial üle tänavune Rootsi-Eesti koostööauhind illustraator Ilon Wiklandile ja Äripäeva asutajate hulka kuuluvale Hasse Olssonile.

Auhinnaga tunnustab Rootsi-Eesti koostööfond inimesi, kes on silmapaistvalt edendanud vastastikust mõistmist, koostööd ja püsivat sõprust kahe riigi vahel. Fondi esimehelt Pär Nuderilt ja Eesti suursaadikult Rootsis Toomas Lukilt võttis Ilon Wiklandi nimel auhinna vastu tema tütar Birgitta Wikland.

„Ilon Wikland ja Hasse Olsson on silmapaistvad näited sellest, kuidas kultuur ja ettevõtlus võivad luua sildu riikide vahel. Nende töö pole mitte ainult tugevdanud Rootsi ja Eesti sidemeid, vaid inspireerinud ka tulevase põlvkondi jätkama meie ühise sõpruse ja koostöö ajaloo hoidmist,“ ütles Nuder. Lukk lisas, et mõlemad laureaadid on suurepärase näited sellest, kuidas isiklik pühendumus ja visioon võivad ületada riigipiire ning lähendada rahvaid.

LÄÄNE ELU

Täna Läänemaal

Ennelõuna pilvisem, pärastlõuna selgem ja ilm on sajuta. Puhub edelatuul 4–9, rannikul puhanguti 12 m/s. Õhutemperatuur on 0–3 kraadi.

Kolmapäev	õö päev	Neljapäev	Reede	Laupäev
0°...5°	0°...5°	-1°...3°	-4°...2°	-3°...4°
loode-, põhjatuul 4–10 (12) m/s		põhjatuul 6–15 (21) m/s	põhja-, loodetuul 5–13 (19) m/s	läänetuul 5–10 (17) m/s

VAATA KA
WWW.LE.EE

Ostukas

12.–14.12

Kogu kaup
-30%

v.a. kontaktläätsed.

Leia
kauplus

norman
optika

Pane head soovid varakult teele ning avalda tänu oma koostööpartneritele Lääne Elus!

Küsi pakumist aadressil reklaam@le.ee.

REINPAUL
OSTAME KASVAVAT ja LADUSTATUD VÕSA
Raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepikud, haavikud jne.
Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee
www.reinpaul.ee

Kui soovid jõuda potentsiaalse kliendini, siis tutvusta oma tooteid või teenuseid Lääne Elu veebis sisuturundusartikliga!

Lääne Elu
online.le.ee

Küsi lisa aadressil reklaam@le.ee.

Andres Ammase

ANDRES AMMASE
FOND
HAAPSALULE
PÜHENDUNUILE

Kooliõpetaja, ajakirjaniku, poliitiku ja dirigendi Andres Ammase (1962–2018) mälestuseks Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde loodud Andres Ammase fond annab välja **nelja stipendiumi**:

- Andres Ammase stipendium Läänemaal ja Haapsalule pühendunud inimesele
- väikese lugeja stipendium (koos Haapsalu lasteraamatukoguga)
- noore sportlase stipendium lootustandvale sportlasele ja tema treenerile
- Anneli Ammase hea ajakirjanduse auhind maakonnalehe ajakirjanikule

Annetuse saaja:

SA Eesti Rahvuskultuuri Fond

Pangakontod:

EE117700771000664610 LHV Pank

EE672200221001101347 Swedbank

Selgitus: annetus Andres Ammase fondi ja stipendium, mille heaks annetatakse

PS Annetused on tulumaksuvabad

Täname Andres Ammase fondi toetamise eest!

Lääne Elu

paber- ja digilehe hinnakiri

	PABERLEHT	PABER+DIGI	DIGILEHT	DIGILEHE PÄEVA-PILET 1,50
1 kuu	13	17	8	
3 kuud	38	48	20	
6 kuud	73	92	37	
12 kuud	133	170	74	
E-arve	11	14	7	

473 7111

le@le.ee